

УДК [902.01:903.4/.5'1](477.83–282.2)

АРХЕОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ БАСЕЙНУ РІЧКИ ВИШНЯ НА МОСТИЦІНІ У 2011 РОЦІ

Наталія ВОЙЦЕЩУК

*Науково-дослідний центр “Рятівна археологічна служба”
Інституту археології НАН України,
вул. Винниченка, 24, Львів, Україна, 79008,
e-mail: natawi@ukr.net*

У 2011 р. загін НДЦ “Рятівна археологічна служба” Інституту археології НАН України провів розвідки в межах Мостиського та частково Самбірського і Яворівського районів Львівської області. Основні пошуки були зосереджені в басейні правого берега р. Вишня та її правосторонніх допливів. Метою досліджень було суцільне обстеження території. У результаті розвідок виявлено та зафіксовано 117 об’єктів археологічної спадщини: поселення, могильники, окремі кургани та місцезнаходження археологічних матеріалів.

Це, переважно, невеликі за площею поселення або місцезнаходження археологічних матеріалів ранньозалізної доби. Деякі пам’ятки мають два або більше культурно-хронологічних горизонтів, що представлені енеолітичним періодом, бронзовим та пізньоримським часом, раннім і пізнім середньовіччя та новою добою.

Загалом, результати археологічних розвідок 2011 р. суттєво доповнили дані щодо археологічної карти обстежених районів, а також дали змогу переглянути загальну картину заселеності регіону в різні епохи.

Ключові слова: пам’ятка, розвідки, поселення, курган, р. Вишня.

У 2011 р. загін Науково-дослідного центру “Рятівна археологічна служба” Інституту археології НАН України, у складі якого також працювали науковці відділу археології Інституту українознавства імені І. Крип’якевича НАН України, провів розвідкові дослідження в басейні р. Вишня¹. Регіон дослідження, що охоплює басейн названої річки – це західна частина Львівської області в межах чотирьох адміністративних районів – Яворівського, Мостиського, Самбірського, Городоцького. У фізико-географічному аспекті це

---

¹ Висловлюємо щире подяку науковим співробітникам відділу археології Інституту українознавства імені І. Крип’якевича НАН України В. Гупало, Д. Павліву, Р. Коропецькому за участь у розвідкових роботах та допомозі у культурно-хронологічному визначенні археологічних матеріалів.

територія Надсянської рівнини, що складається з Яворівської улоговини та Сянсько-Дністерської височини. Рельєф полого-хвилястий. Ґрунти піщані та піщано-глинисті на півночі (Яворівська улоговина) та суглинки і суглинисто-піщані на півдні та сході (Сянсько-Дністерська височина) [Природа Львівської області, 1972; Сокольський, 1973; Фізична географія Української РСР, 1982].

Основні пошуки були зосереджені в басейні середньої течії правого берега р. Вишня та її правосторонніх допливів. Увагу при цьому приділяли пошуку і локалізації нових пам'яток.

Ці пошуки є продовженням досліджень, що вже тривалий час проводять у названому регіоні. Вивчення цієї території розпочали ще в другій чверті XIX ст. Тоді з'явилися праці Я. Головацького, Ж. Паулі, М. Равич-Вітановського та інших авторів про археологічні матеріали з теренів міжріччя Сяну, Вишні, Стрв'яжу, Дністра та Верещиці [Павлів, Петегірич, 2012, с. 4–5; Pauli, 1840]. Здебільшого це короткі повідомлення про окремі знахідки, а також про такі помітні пам'ятки, як городища і великі кургани. Ширші археологічні обстеження та перші розкопки розпочали з другої половини XIX ст. і пов'язані вони з дослідженнями І. Ступницького, А. Шнайдера, А. Кіркора, В. Деметрикевича, Г. Оссовського, К. Гадачека, Б. Януша [Павлів, Петегірич, 2012, с. 5–13; Demetrykiewicz, 1897, s. 116–134; Janusz, 1918].

Більш професійно вивчати пам'ятки старовини почали після Першої світової війни. Археологічні розкопки (головно, курганів) проводили відомі вчені Т. Сулімірський та Я. Пастернак. Досить велика кількість випадкових археологічних знахідок потрапила до львівських музеїв завдяки Б. Янушу, Ю. Полянському та ін. [Павлів, Петегірич, 2012, с. 14–16; Janusz, 1918; Полянський, 1928, с. 9–30; Пастернак, 1937, с. 241–268; 1961].

Після Другої світової війни на теренах Львівської області, зокрема в басейні р. Вишні, дослідження проводили науковці відділу археології Інституту суспільних наук АН УРСР (нині Інститут українознавства імені І. Крип'якевича НАН України), Львівського історичного музею, Львівського національного університету імені І. Франка та ін. [Ратич, 1962, с. 106–119; Свешніков, 1976; Павлів, Петегірич, 2012, с. 17–23; Михальчишин, 1993; Погоральський, 2006, с. 267–271]. Масштабні обстеження цих теренів стали можливі завдяки діяльності у 1990-х – середині 2000-х років спільної українсько-польської експедиції, сформованої з науковців відділу археології Інституту українознавства імені І. Крип'якевича НАН України, Інституту археології та етнології ПАН (відділ у Кракові) та Інституту археології Жешівського університету. За час роботи дослідники виявили у басейні р. Вишні понад 160 нових пам'яток археології [Гупало, Булик, 2006, с. 247–251; Гупало, 2007, с. 379–386; Павлів, Петегірич, 2004; Махнік, Павлів, Петегірич, 2009, с. 198–214].

Наступний етап у вивченні старожитностей Львівщини пов'язаний із реалізацією пілотного проекту суцільного археологічного обстеження території області “Археологічний кадастр України. Львівська область”, співрозробниками якого стали Управління охорони культурної спадщини Львівської ОДА та Науково-дослідний центр “Рятівна археологічна служба” Інституту археології НАН України. Починаючи з 2008 р. співробітники Центру разом із колегами з інших наукових установ провели суцільне обстеження близько 1100 км² території області та виявили понад 1000 нових археологічних об'єктів [Плеханов, 2010; Плеханов, Сілаєв, 2012; Ситник, Петегрич, Павлів, Гавінський, Коропецький, Лукомський, 2012; Осаульчук, Войцещук, Павлів, Гупало, 2013].

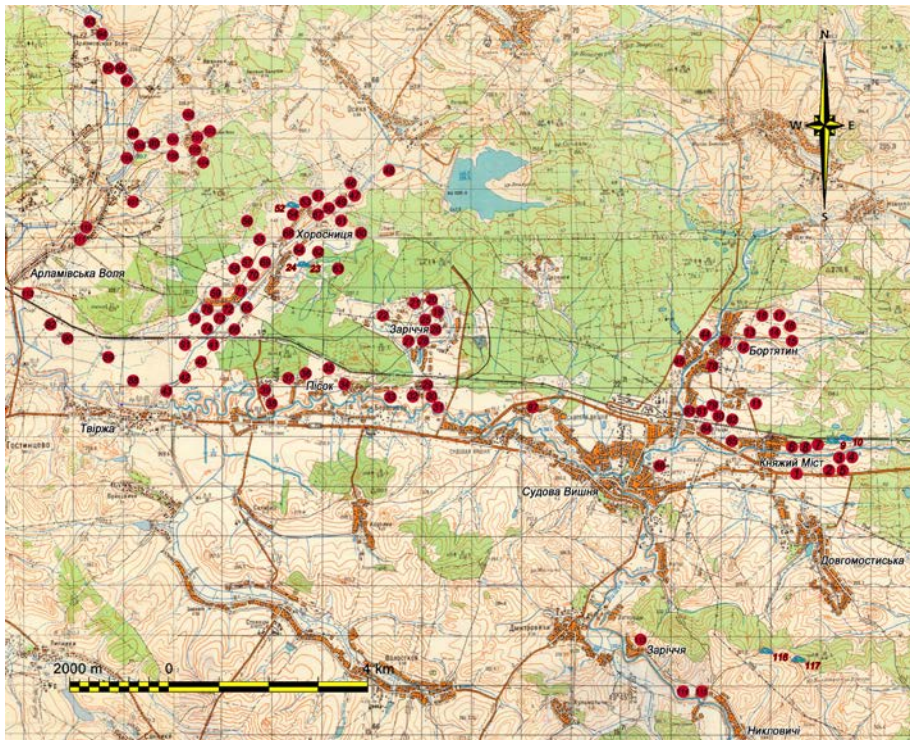

Рис. 1. Місцезнаходження пам'яток, відкритих у 2011 р. (Масштаб 1:100 000; номер на карті відповідає порядковому номеру в таблиці 1).

У результаті розвідок, проведених у 2011 р. виявлено та зафіксовано 117 об'єктів археологічної спадщини: поселення, могильники, окремі кургани та місцезнаходження археологічних матеріалів (рис. 1; табл. 1). Переважна більшість пам'яток – це невеликі за площею поселення або місцезнаходження археологічних матеріалів ранньозалізної доби. Деякі пам'ятки мають два або

більше культурно-хронологічні горизонти, що представлені матеріалами епохи енеоліту, бронзи та пізньоримського часу, періодами раннього і пізнього середньовіччя, нової доби (табл. 1).

Окрім того, під час розвідок зафіксовано кілька курганних груп та окремих курганів невизначеного часу (рис. 1; табл. 1).

Як зазначалося вище, основна кількість пам'яток представлена матеріалами ранньозалізного часу. Це здебільшого фрагменти керамічного посуду, що є доволі одноманітним. Головно, це великі горщики тюльпаноподібної у профілі форми, із отворами під вінцями, та миски із розхиленими стінками та загнутими всередину вінцями. Характерною рисою керамічного тіста є наявність крихт шамоту та інколи дуже дрібних крихт товченого каміння. Попередньо їх можна датувати VIII–VI ст. до н. е. Визначити культурну належність складніше – ці знахідки не мають виразних культурних маркерів, однак знаходимо певні аналогії із матеріалами низки пам'яток, перш за все, висоцької, лужицької, тарнобжеської культур та черепинсько-лагодівської групи (табл. 1).

Матеріали з доби середньої бронзи (тщинецька культура) на пам'ятках репрезентовані фрагментами керамічного посуду, серед яких є характерні вінця посудин зі скошеними площинами, в керамічному тісті якого були значні домішки товченого кременю (табл. 1).

Археологічні знахідки X–XIII ст. представлені кружальним посудом, головню, горщиками з манжетоподібними або простими косо зрізаними та заокругленими при завершенні вінцями, в керамічному тісті якого є домішки піску (табл. 1).

Матеріали доби енеоліту та пізньоримського часу на пам'ятках репрезентовані поодинокими знахідками. Це дрібні уламки боковин керамічних посудин культури лійчастого посуду та фрагменти тонкостінного посуду, серед яких уламок вінця піфоса сірого кольору пізньоримського періоду (табл. 1).

Майже на усіх без винятку пам'ятках наявні знахідки пізнього середньовіччя та нової доби (XVII–XIX ст.), що, найімовірніше, пов'язані з існуванням вже самих населених пунктів (табл. 1).

Княжий Міст-1. Розташована на південно-східній околиці села, праворуч від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 150 м на південний схід від крайньої садибної забудови. На високому пагорбі лівого берега р. Раків було виявлено кінцевий крем'яний скребок, оброблений дрібною крайовою ретушшю зі всіх боків, розмірами 25×17 мм, виготовлений із кременю бурштинового кольору (рис. 3, б).

Княжий Міст-2. Знаходиться на південно-східній околиці села, праворуч від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 850 м на південний схід від крайньої

садибної забудови. На високому пагорбі лівого берега р. Раків було виявлено два фрагменти боковин ліпних посудин доби раннього заліза.

Княжий Міст-3. Багат шарове поселення, розташоване на східній околиці села, на віддалі близько 200 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та за 600 м на схід від крайньої садибної забудови, на підвищених південних схилах лівого берега р. Раків. На площі 250×100 м зібрано незначну кількість уламків ліпного і кружального посуду. Серед підйомного матеріалу вирізняються три культурно-хронологічні групи, які датуються добою середньої бронзи (тщинецька культура), ранньозалізним часом та раннім середньовіччям (XII–XIII ст.).

Княжий Міст-4. Одношарове поселення доби середньої бронзи – тщинецької культури. Знаходиться на східній околиці села, на відстані близько 150 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та за 900 м на схід від крайньої садибної забудови. Розташоване на підвищеному південному схилі лівого берега р. Раків при впадінні в неї безіменного потічка. На площі 100×200 м зібрано поодинокі уламки кераміки: фрагменти боковин та вінець ліпних горщиків.

Княжий Міст-5. Знаходиться на південно-східній околиці села, праворуч від шосе Львів–Мостиська–Шегині та приблизно за 950 м на південний схід від крайньої садибної забудови. На високому пагорбі лівого берега р. Раків виявлено два фрагменти ліпних посудин доби середньої бронзи (тщинецька культура).

Княжий Міст-6. Розташована на східній околиці села, на віддалі близько 400 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 300 м на південь від залізничної колії та за 100 м на південний схід від крайньої садибної забудови. На високому правому березі р. Раків виявлено фрагмент вінця румпи кахлі, що датується XV–XVI ст. і дрібний уламок кераміки невизначеного праісторичного періоду.

Княжий Міст-7. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на східній околиці села, на віддалі близько 500 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 100 м на південь від залізничної колії та за 100 м на схід від крайньої садибної забудови, на південному схилі правого берега р. Раків. На площі 50×100 м зібрано фрагмент від товстостінного горщика, три уламки від посуду із середньою товщиною стінок та один фрагмент невеликої тонкостінної посудини.

Княжий Міст-8. Знаходиться на східній околиці села, на відстані близько 400 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 250 м на південь від залізничної колії та за 150 м на південний схід від крайньої садибної забудови. На високому правому березі р. Раків виявлено фрагмент вінця горщика, що датується XV ст. Найімовірніше, це фрагмент флягоподібної посудинки з різновиду “кам’яного товару” (рис. 4, 10).

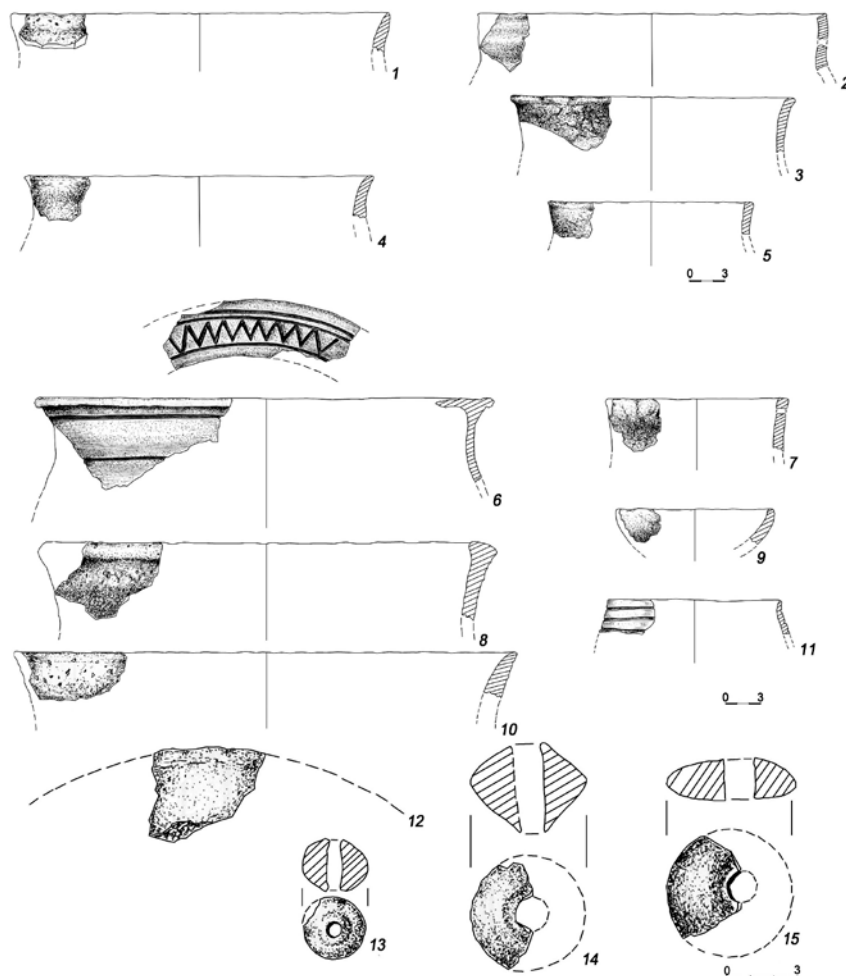

Рис. 2. Підйомний матеріал із пам'яток Хоросниця-5 (6), Хоросниця-7 (1, 10, 15), Хоросниця-29 (13), Хоросниця-30 (12), Княжий Міст-11 (2–4), Твіржа-5 (5), Заріччя-7 (7, 9), Никловичі-2 (8), Борятин-4 (11), Арламівська Воля-18 (14). Рис. І. Принада, Д. Павлів.

Княжий Міст-9–10. Дві курганні групи невизначеного часу. Розташовані на східній околиці села, на віддалі близько 600 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 100 м на південь від залізничної колії та за 500 м на схід від крайньої садибної забудови, на межі лінії лісу та заплави р. Раків на її правому березі. Зафіксовано 15 насипів різної величини.

Княжий Міст-11. Поселення доби раннього заліза та пізнього середньовіччя. Знаходиться на західній околиці села, праворуч від шосе Львів–

Мостиська–Шегині, за 250 м на південь від залізничної колії, поруч зі сільським цвинтарем. Займає високий пагорб правого берега р. Раків, з півночі пагорб оточений заплавою безіменного потічка. На площі 150×300 м зібрано велику кількість речового матеріалу. Це фрагменти товстостінних, із середньою товщиною стінок та тонкостінних ліпних посудин з отворами під вінцями (головно, горщиків тюльпаноподібної форми) та мисок із розхиленими стінками; уламки боковин і вінець гончарного посуду XIV–XVII ст. (рис. 2, 2–4; 4, 6).

Бортятин-1. Розташоване на південно-східній околиці села, на віддалі близько 0,6 км на північ від залізничної колії та 1,2 км від шосе Львів–Мостиська–Шегині, на південно-східній околиці хутора Довге. Займає північно-західну частину підвищення лівого берега безіменного потічка, що впадає у р. Глинець. На поверхні пам'ятки виявлено незначну кількість уламків ліпного посуду ранньозалізного часу та один фрагмент вінця горщика XVII ст.

Бортятин-2. Знаходиться на східній околиці села, на відстані близько 2,2 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,6 км від залізничної колії та за 0,5 км на північний схід від старої церкви, що в центрі села. Поселення займає західну частину високого мисоподібного підвищення, розміщеного в місці впадіння безіменного потоку в інший. На площі 200×120 м зібрано незначну кількість археологічного матеріалу, який складається, головно, з уламків ліпного посуду та глиняної вимазки. Усі матеріали, за винятком крем'яного відщепу (кремінь від рушниць (?)) і фрагмента денця, належать до ранньозалізного часу.

Бортятин-3. Розташоване на східній околиці села, на віддалі близько 2,4 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,8 км від залізничної колії та за 100 м на схід від крайньої садибної забудови. Поселення займає південно-західну частину схилу, правого берега безіменного потоку, що є лівою притокою р. Глинець. На площі 170×100 м виявлено значну кількість археологічного матеріалу у вигляді фрагментів ліпного і кружального посуду та шматків вимазки. Ці речові знахідки належать до кількох культурно-хронологічних груп: ранньозалізного часу – уламки стінок та вінець ліпних горщиків; римської доби – фрагменти боковин кружальних сіроглиняних посудин; уламки боковин, вінець, денць горщиків і мисок; фрагмент накривки гудза від накривки XVII ст.

Бортятин-4. Знаходиться на східній околиці села, на віддалі близько 2,5 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,8 км від залізничної колії, за 300 м на схід від крайньої садибної забудови. Поселення займає розлогу південну частину пагорба правого берега безіменного потоку, що є лівою притокою р. Глинець. На площі 200×100 м виявлено значну кількість археологічного матеріалу, що належить до кількох культурно-хронологічних груп. Ранньозалізний час представлений фрагментами товстостінних горщиків

та тонкостінних мисок. Окрім того, виявлено крем'яний серп, виготовлений з туронського кременю, темно-сірого кольору сегментоподібний у плані, двобічно ретушований (рис. 3, 7). Датується, правдоподібно, добою середньої бронзи – тцинецька культура. До пізньоримського часу належить вінце з частиною шийки дуже тонкостінної невеликої гончарної посудинки. Уламки вінець, денця та стінок гончарних горщиків та мисок репрезентують XIV–XVII ст. (рис. 2, 11; 4, 17).

Бортятин-5. Двошарове поселення ранньозалізного часу та княжої доби (XI–XIII ст.). Знаходиться на східній околиці с. Бортятин, на відстані близько 2,6 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,8 км від залізничної колії, за 400 м на схід від крайньої садибної забудови. Поселення займає південну частину схилу правого берега безіменного потоку, що є лівою притокою р. Глинець. Під час обстежень виявлено незначну кількість уламків посудин, головно, ранньозалізного часу.

Бортятин-6. Розташоване на східній околиці села, на віддалі близько 3,0 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 2,0 км від залізничної колії, за 600 м на схід від крайньої садибної забудови. На західній частині невисокого схилу виявлено один фрагмент ліпної посудини доби раннього заліза.

Бортятин-7. Знаходиться на північно-східній околиці села, на віддалі близько 2,7 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 2,0 км від залізничної колії, за 350 м на схід від крайньої садибної забудови. На північно-західній частині невисокого схилу виявлено кілька фрагментів кераміки XII–XIII ст.

Бортятин-8. Знаходиться на північно-східній околиці села, на віддалі близько 2,6 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 2,0 км від залізничної колії, за 250 м на схід від крайньої садибної забудови. Поселення займає західну частину схилу, який з обох сторін омивають безіменні потоки, що є лівими притоками р. Глинець. На площі 120×60 м виявлено уламки боковин ліпного посуду енеолітичної доби та ранньозалізного часу.

Бортятин-9. Багатшарове поселення. Знаходиться на західній околиці села, на відстані близько 1,9 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 1,7 км від залізничної колії, за 100 м на північний схід від сільського цвинтаря та за 300 м на захід від крайньої садибної забудови. Займає східну частину підвищення правого берега р. Глинець. На площі 150×100 м зібрано кераміку доби раннього заліза: фрагментами ліпних посудин; XI–XIII ст.: уламки стінок та вінець кружальних горщиків; XIV–XVII ст.: фрагменти боковин та вінця горщиків, уламок вінця миски зі слідами зеленої поливи і білого ангобу (рис. 4, 9).

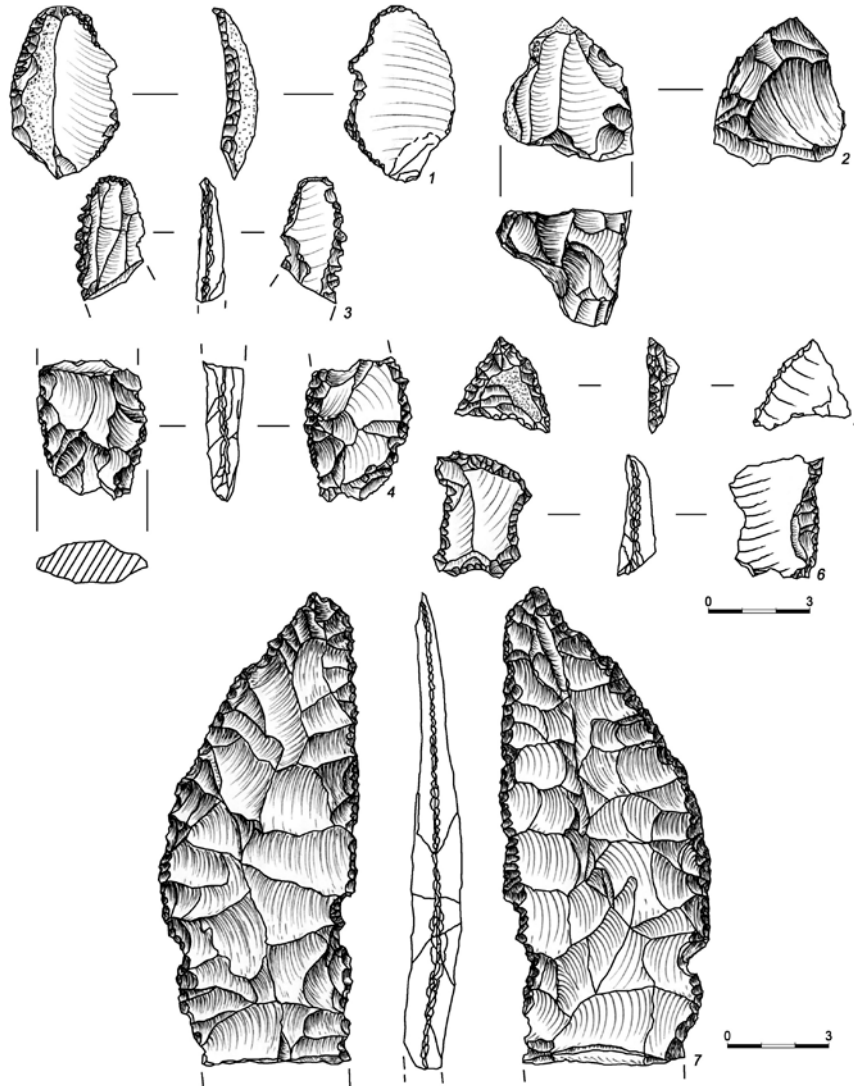

Рис. 3. Підйомний матеріал із пам'яток Хоросниця-28 (1), Хоросниця-29 (4), Борятин-4 (7), Борятин-12 (2), Княжий Міст-1 (6), Твіржа-2 (3), Пісок-3 (5).
Рис. 1. Принада, Д. Павлів.

Борятин-10. Знаходиться на західній околиці села, в ур. Мельники, на віддалі близько 1,4 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 1,3 км від залізничної колії, за 300 м на південний захід від сільського цвинтаря, праворуч від дороги, що веде до с. Віжомля. Розташована на пагорбі при впадінні двох безіменних струмків, правих приток р. Глинець, над її заплавою.

На поверхні зібрано уламки стінок ліпних посудин ранньозалізного часу та фрагменти боковин, вінця, денця гончарних горщиків XVII ст.

Бортятин-11. Знаходиться в центральній частині села, на віддалі близько 2,0 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,6 км від залізничної колії, за 300 м на північний схід від церкви, що в центрі села. На високому пагорбі лівого берега р. Глинець виявлено фрагмент вінця горщика, що датується кінцем XI – першою половиною XIII ст.

Бортятин-12. Розташоване в центральній частині села, в ур. Школа, на віддалі близько 1,5 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,1 км від залізничної колії, за 200 м на південь від церкви, що в центрі села. На західних схилах невисокого підвищення виявлено фрагмент боковини горщика XII–XIII ст. та невеликий крем'яний нуклеус (рис. 3, 2).

Бортятин-13. Двошарове поселення ранньозалізного часу та княжої доби (XII–XIII ст.). Знаходиться на південно-західній околиці хутора Довге, на віддалі близько 650 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 300 м від залізничної колії, за 700 м на захід від дороги зі с. Княжий Міст до хутора Довге і далі до с. Бортятин. Займає ледь помітне підвищення лівого берега безіменного потічка, лівої притоки р. Глинець. На площі 150×50 м зібрано уламки стінок ліпного та кружального посуду.

Бортятин-14. Знаходиться на південній околиці хутора Довге, в ур. Сойми, на віддалі близько 500 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 50 м від залізничної колії, за 400 м на захід від дороги зі с. Княжий Міст до хутора Довге і далі до с. Бортятин та за 300 м на південь від крайньої садибної забудови. Займає невеликий піщаний пагорб, який із півдня сторони оточений заплавою безіменного потічка, що є правою притокою р. Раків. На поверхні виявлено уламки ліпного посуду доби раннього заліза.

Бортятин-15. Розташоване на південно-східній околиці села, на відстані близько 400 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 200 м від залізничної колії, за 250 м на південь від польової дороги з хутора Довге до південної околиці с. Бортятин. Займає лівий берег над заплавою безіменного потічка, що є лівою притокою р. Глинець. На поверхні виявлено уламки стінок і вінця кружальних горщиків XI–XIII ст. та фрагмент вуха горщика XVII ст.

Заріччя-1. Знаходиться на північно-східній околиці села, на віддалі близько 2,7 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та за 1,5 км від залізничної колії, за 200 м на південь від потічка, що тече попід ліс, на його лівому березі. На піщаній дюні виявлено кілька дрібних фрагментів ліпних посудин доби раннього заліза.

Заріччя-2. Розташоване на північній околиці села, відразу та частково у житловій забудові, на віддалі близько 2,8 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та за 1,6 км від залізничної колії. Займає північно-західну

частину підвищення лівого берега безіменного потічка, що впадає в озеро у центрі села, з півночі та заходу оточена заплавою цього ж струмка. На площі 50×350 м зібрано фрагменти стінок та вінець ліпних горщиків ранньозалізного часу.

Заріччя-3. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на північній околиці села, відразу та частково у житловій забудові, на віддалі близько 2,8 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та за 1,6 км від залізничної колії. На терасі правого берега безіменного потічка, що впадає в озеро у центрі села було зібрано уламки стінок товстостінних посудин.

Заріччя-4. Знаходиться на північно-західній околиці села, в ур. Фільварки, на узліссі, ліворуч польової дороги, що сполучає с. Заріччя зі с. Хоросниця на території несанкціонованого піщаного кар'єру, на віддалі близько 2,4 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,3 км від залізничної колії та 250 м на захід від житлової забудови. Займає північно-західний схил невисокого піщаного пагорба. На площі 150×120 м зібрано чисельний матеріал ранньозалізного часу: уламки стінок горщиків та мисок, вінця ваз тощо.

Заріччя-5. Поселення ранньозалізного часу. Розташоване в північно-східній частині села, на мисоподібному підвищенні, біля сучасної каплиці, з південного боку польової дороги, що веде до села, на віддалі близько 2,5 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та за 1,4 км від залізничної колії. На поверхні зібрано фрагменти стінок ліпних горщиків.

Заріччя-6. Знаходиться в північно-східній частині села, на лівому березі струмка, при його впадінні в інший, на відстані близько 2,3 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та за 1,2 км від залізничної колії. На площі 150×100 м зібрано уламки ліпних горщиків періоду середньої бронзи (тщинецька культура), фрагменти боковин і вінець посудин ранньозалізного часу та кружальний посуд XI–XIII ст.

Заріччя-7. Поселення ранньозалізного часу. Розташоване в центральній частині села, на віддалі близько 1,8 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 0,7 км від залізничної колії та за 200 м на захід від церкви. На правому березі безіменного потічка, що впадає неподалік в озеро, зібрано фрагменти ліпних боковин і вінець горщиків та мисок (рис. 2, 7, 9).

Заріччя-8. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться в центральній частині села, на віддалі близько 2,0 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та за 0,8 км від залізничної колії. Займає центральну частину високого піщаного пагорба, що омивається зі сходу та заходу двома безіменними потічками, які впадають неподалік в озеро. На кульмінації пагорба було зібрано уламки боковин ліпних горщиків.

Заріччя-9. Розташоване на південно-східній околиці села, на віддалі близько 1,0 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 100 м на південь

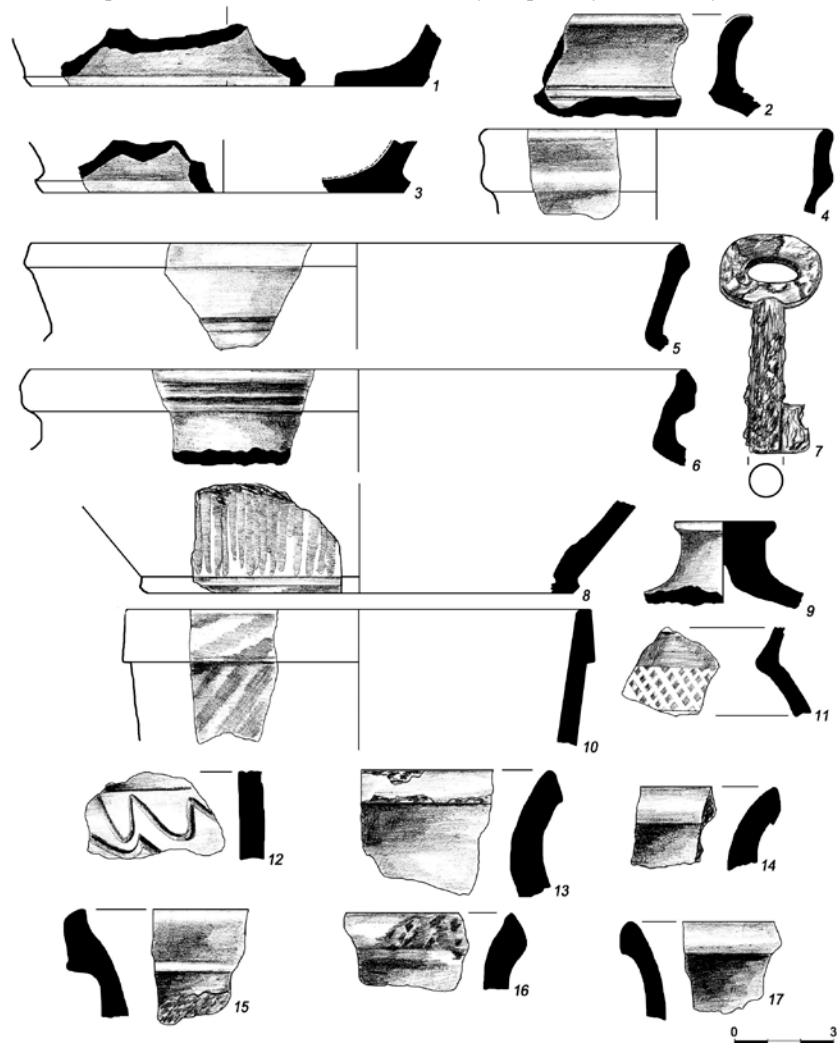

Рис. 4. Підйомний матеріал із пам'яток Пісок-1 (13–15), Пісок-4 (16), Пісок-5 (4), Арламівська Воля-19 (1), Арламівська Воля-20 (3), Арламівська Воля-26 (5), Арламівська Воля-30 (2), Княжий Міст-8 (10), Княжий Міст-11 (6), Бортятин-4 (17), Бортятин-9 (12), Заріччя-9 (9, 11), Новосільці-1 (8), Судова Вишня-6 (7). Рис. В. Гупало.

від залізничної колії. На правому березі р. Вишня зібрано уламки стінок ліпних горщиків доби раннього заліза; фрагменти вінець, донець, боковин та уламок накривки гончарного посуду XVI–XVIII ст. (рис. 4, 9, 11).

Заріччя-10. Знаходиться на південно-східній околиці села, на відстані близько 700 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 300 м на південь

від залізничної колії. Займає пагорб правого берега безіменного струмка, що є правою притокою р. Вишня. На площі 150×100 м зібрано уламки товстостінних та зі середньою товщиною стінок горщиків доби раннього заліза.

Заріччя-11. Знаходиться на південно-східній околиці села, на віддалі близько 0,5 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 700 м на південь від залізничної колії та за 200 м на південний схід від крайньої садибної забудови. На високому правому березі р. Вишня виявлено один фрагмент ліпної посудини доби раннього заліза.

Заріччя-12. Поселення ранньозалізного часу. Розташоване на південно-західній околиці села, на відстані близько 600 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та за 300 м на південь від залізничної колії. На піщаній дюні вздовж правого берега р. Вишня зібрано фрагменти товстостінних та зі середньою товщиною стінок ліпних горщиків.

Заріччя-13. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на південно-західній околиці села, на віддалі близько 800 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та за 250 м на південь від залізничної колії. Займає південно-західні пологі схили невисокого підвищення, розташованого в межиріччі р. Вишня та безіменного потічка, що є її правою притокою. На площі 50×200 м зібрано уламки боковин та денця ліпних горщиків.

Пісок-1. Знаходиться на північно-східній околиці села, на віддалі близько 0,8 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 100 м на південь від залізничної колії, ліворуч від польової дороги, за 50 м на захід від кладовища. На площі 70×150 м зібрано уламки стінок та вінець кружального посуду XI–XIII ст. (рис. 4, 13–15).

Пісок-2. Розташоване на північній околиці села, на віддалі близько 1,0 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 50 м на південь від залізничної колії, праворуч та ліворуч польової дороги, що пролягає паралельно до колії у напрямку до станції Хоросниця. На площі 100×50 м зібрано уламки кераміки доби раннього заліза: фрагменти боковин ліпних горщиків; княжої доби (XII–XIII ст.): уламки стінок кружальних посудин.

Пісок-3. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на північно-західній околиці села, на відстані близько 1,0 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 500 м на південь від залізничної колії, ліворуч від польової дороги, що прямує на захід зі с. Пісок до дороги Хоросниця–Берегове та за 200 м на північ від житлової забудови. На поверхні зібрано уламки боковин ліпного посуду та крем'яне знаряддя, можливо наконечник стріли (рис. 3, 5).

Пісок-4. Поселення з матеріалами XI–XIII ст. Розташоване на північно-західній околиці села, на віддалі близько 0,8 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 600 м на південь від залізничної колії, по обидві сторони дороги, що прямує на захід зі с. Пісок до дороги Хоросниця–Берегове. На

невисокому підвищенні зібрано фрагменти боковин та вінця кружальних горщиків (рис. 4, 1б).

Пісок-5. Поселення з матеріалами пізнього середньовіччя та нової доби (друга половина XIII–XVIII ст.). Знаходиться на південно-західній околиці села, на віддалі близько 300 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,4 км на південь від залізничної колії, за 70 м на схід від дороги Берегове–Хоросниця. На поверхні виявлено уламки гончарного посуду, деякі зі слідами поливи (рис. 4, 4).

Пісок-6. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на південно-західній околиці села, на відстані близько 500 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,2 км на південь від залізничної колії, за 50 м на схід від дороги Берегове–Хоросниця та за 25 м на південь від старих ферм. На південних пологіх схилах мисоподібного підвищення правого берега старого русла р. Вишня виявлено уламки стінок ліпного посуду.

Твіржа-2. Розташоване на північно-східній околиці села, на віддалі близько 600 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,0 км на південь від залізничної колії, праворуч від дороги, що веде від с. Твіржа до станції Хоросниця. На піщаному пагорбі лівого берега р. Хоросниця зібрано уламки ліпного посуду доби середньої бронзи: стінки горщиків тщенецької культури; фрагменти боковин і вінець здебільшого товстостінних горщиків ранньозалізного часу та уламок крем'яного відщепу (рис. 3, 3).

Твіржа-3. Знаходиться на північній околиці села, в ур. Заріччя, за 650 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та костелу, що стоїть при шосе, за 850 м на південь від залізничної колії та за 150 м на північний схід від маленького озера. Займає незначне підвищення правого берега р. Вишня. На площі 200×100 м зібрано уламки стінок ліпних горщиків доби раннього заліза та фрагменти гончарного посуду XVI–XVIII ст.

Твіржа-4. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на північній околиці села, за 0,9 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 550 м на південь від залізничної колії. На піщаному пагорбі серед багнистої долини правого берега р. Вишня виявлено у незначній кількості уламки стінок та вінце ліпних горщиків.

Твіржа-5. Поселення доби раннього заліза. Розташоване на північно-східній околиці села, на відстані близько 700 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 800 м на південь від залізничної колії, праворуч від дороги, що веде від с. Твіржа до станції Хоросниця, за 1,2 км на північний схід від костелу. На пологіму підвищенні лівого берега р. Хоросниця зібрано уламки стінок ліпних товстостінних горщиків та два уламки вінця невеликого горщика і миски (рис. 2, 5).

Хоросниця-1–2. Два кургани невизначеного часу. Знаходяться на східній околиці с. Хоросниця, на відстані близько 3,3 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,8 км від залізничної колії, за 200 м на схід від крайньої садибної забудови; на перехресті доріг що сполучають с. Заріччя, Хоросниця та станцію Хоросниця зі с. Оселя, в ур. Коло Липи, кургани розташовані на відстані 11 м один від одного.

Хоросниця-3. Поселення доби середньої бронзи та раннього заліза. Знаходиться на південно-східній околиці села, на віддалі близько 1,0 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 500 м на південь від залізничної колії, праворуч від дороги, що веде від с. Твіржа до станції Хоросниця. Займає північно-західні пологі схили лівого берега р. Хоросниця. На площі 250×120 м виявлено уламки ліпних посудин і фрагменти боковин, здебільшого, товстостінних горщиків та уламок вінця горщика XVII–XVIII ст.

Хоросниця-4. Розташоване на південно-східній околиці села, на відстані близько 1,4 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 100 м на південь від залізничної колії, праворуч та ліворуч від дороги, що веде від с. Твіржа до станції Хоросниця. На північно-західних пологих схилах лівого берега р. Хоросниця зібрано уламки стінок ліпного посуду доби раннього заліза.

Хоросниця-5. Знаходиться на північно-східній околиці села, в ур. Волошина, за 50 м на схід від польової дороги що веде зі с. Хоросниця до с. Оселя, на віддалі близько 3,7 км на північ від залізничної колії та за 700 м на північний схід від крайньої садибної забудови. Займає західні схили піщаного високого мисоподібного пагорба правобережжя р. Хоросниця. На площі 100×120 м виявлено уламки боковин, здебільшого, товстостінних горщиків ранньозалізного часу; до пізньоримського часу належать фрагменти вінець посудин та уламок вінця піфоса (рис. 2, б).

Хоросниця-6. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на північно-східній околиці села, за 250 м на схід від польової дороги що веде зі с. Хоросниця до с. Оселя, на відстані близько 3,6 км на північ від залізничної колії, за 700 м на північний схід від крайньої садибної забудови. На піщаному високому мисоподібному пагорбі правого берега р. Хоросниці зібрано уламки ліпного посуду.

Хоросниця-7. Розташоване на північно-східній околиці хутора Гребля, за 300 м на південний схід від польової дороги що веде зі с. Хоросниця до с. Оселя та на віддалі близько 3,2 км на північ від залізничної колії. Займає платоподібне підвищення високого правого берега р. Хоросниця. На площі 150×70 м виявлено фрагменти досить тонкостінних посудин доби енеоліту; уламки боковин, двох вінець та фрагмент невеликого плоского пряслиця періоду середньої бронзи (тщинецька культура) (рис. 2, 1, 10, 15); фрагменти стінок і денця горщиків ранньозалізного часу.

Хоросниця-8. Знаходиться на південно-західній околиці хутора Гребля, в ур. Бузьки, за 200 м на схід від лінії житлової забудови с. Хоросниця, за 250 м на схід від польової дороги що веде зі с. Хоросниця до с. Оселя, на відстані близько 3,0 км на північ від залізничної колії. Займає південні схили піщаного витягнутого пагорба високого правого берега р. Хоросниця. На площі 150×70 м виявлено у незначній кількості уламки стінок та вінець ліпних горщиків ранньозалізного часу та два фрагменти вінець горщиків зі слідами білого ангобу XVII ст.

Хоросниця-9. Поселення ранньозалізного часу. Розташоване на північній околиці села, відразу за житловою забудовою, ліворуч від польової дороги що веде зі с. Хоросниця до с. Оселя, на віддалі близько 3,0 км на північ від залізничної колії. На підвищеному лівому березі безіменного потічка, що є правою притокою р. Хоросниця, зібрано фрагменти боковин ліпних горщиків.

Хоросниця-10. Група курганів невизначеного часу. У північній частині села, в ур. Солтиси, знаходяться два кургани, на відстані близько 4,3 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині та за 2,7 км від залізничної колії, по обидва боки дороги, що веде зі с. Хоросниця в с. Оселя, за 70 м на північний схід від церкви.

Хоросниця-11. Знаходиться в північній частині села, на віддалі близько 4,3 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 2,8 км від залізничної колії, за 70 м на північний захід від дороги, що веде зі с. Хоросниця до с. Оселя. На поверхні виявлено три дуже дрібних фрагменти ліпних посудин доби раннього заліза.

Хоросниця-12. Поселення ранньозалізного часу. Розташоване в північній частині села, на відстані близько 4,2 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 2,5 км від залізничної колії, за 70 м на захід від дороги, що веде зі с. Хоросниця до с. Оселя та за 30 м на південний захід від церкви. На піщаному пагорбі, який зі сходу і заходу омивають два безіменні потічки, що впадають у р. Хоросниця, зібрано уламки боковин ліпних горщиків.

Хоросниця-13. Знаходиться на північно-західній околиці села, на віддалі близько 3,6 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,9 км від залізничної колії, ліворуч від дороги, що веде з Малої Хоросниці до с. Хоросниця. Займає невисоке підвищення, що оточене з півдня заплавою р. Хоросниця. На поверхні виявлено значну кількість уламків стінок ліпних горщиків доби середньої бронзи (тщинецька культура) та кружального посуду XII–XIII ст.

Хоросниця-14. Поселення доби раннього заліза. Знаходиться на північно-західній околиці с. Хоросниця, на віддалі близько 3,6 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 2,0 км від залізничної колії та за 250 м на північний захід від дороги, що веде з Малої Хоросниці до с. Хоросниця. Займає

невисоке підвищення, що оточене заплавою безіменного потічка. На поверхні зібрано уламки стінок та вінця ліпних горщиків.

Хоросниця-15. Розташоване на північній околиці села, на відстані близько 3,0 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 1,4 км від залізничної колії, ліворуч від дороги, що веде з Малої Хоросниці до с. Хоросниця, на території городньої ділянки школи виявлено один фрагмент ліпної посудини доби раннього заліза та уламок вінця горщика зі слідами кремове-салатової поливи XVII ст.

Хоросниця-16. Знаходиться на північно-західній околиці Малої Хоросниці, на віддалі близько 2,9 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 1,2 км від залізничної колії, за 100 м на захід від дороги, що веде з Малої Хоросниці до с. Хоросниця, праворуч від польової дороги, що веде з Малої Хоросниці до лісу. На невисокому підвищенні лівого берега безіменного потічка, правої притоки р. Хоросниця, виявлено фрагменти боковин та денця ліпних горщиків ранньозалізного часу.

Хоросниця-17. Розташоване на північній околиці Малої Хоросниці, на відстані близько 2,5 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 800 м від залізничної колії, за 100 м на північ від дороги зі с. Хоросниця до с. Арламівська Воля. Займає південно-західні витягнуті схили лівого берега безіменного потічка. На присадибних ділянках виявлено велику кількість археологічного матеріалу – уламки боковин ліпних горщиків ранньозалізного часу та фрагментів стінок і денця кружального посуду XII–XIII ст.

Хоросниця-18. Знаходиться на північно-східній околиці села, на віддалі близько 4,0 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 2,9 км від залізничної колії, ліворуч від польової дороги, що веде на схід від с. Хоросниця до хутора Дубрівка. На піщаному пагорбі, що здійснюється над заплавою безіменного потічка лівої притоки р. Хоросниця, зібрано велику кількість уламків ліпного посуду періоду середньої бронзи (тщинецька культура): фрагменти боковин горщиків; уламки боковин посудин і вінця тюльпаноподібного горщика з отворами під ним ранньозалізного часу; фрагменти стінок кружальних посудин XIII ст.

Хоросниця-19. Поселення ранньозалізного часу. Розташоване на північно-східній околиці с. Хоросниця, на відстані близько 4,1 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 3,0 км від залізничної колії, по обидва боки від польової дороги, що веде на схід від с. Хоросниця до хутора Дубрівка. На піщаному пагорбі р. Хоросниця, при впадінні в неї безіменного потічка, виявлено велику кількість фрагментів боковин товстостінних горщиків.

Хоросниця-20. Знаходиться на північно-східній околиці села, на віддалі близько 3,5 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 2,0 км від залізничної колії, за 50 м на південний схід від польової дороги, що веде від

станції Хоросниця до хутора Гребля і далі на північ до с. Оселя. Займає підвищення над лівим берегом безіменного потічка, що впадає у р. Хоросниця. На площі 500×150 м зібрано уламки боковин невеликих тонкостінних ліпних посудин доби раннього заліза.

Хоросниця-21. Розташоване на північно-східній околиці села, на відстані близько 3,4 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 2,3 км від залізничної колії. На піщаному пагорбі, що піднімається над заплавою безіменного потічка, який впадає в р. Хоросниця, виявлено один фрагмент румпи кахлі XV–XVI ст.

Хоросниця-22. Знаходиться на північно-східній околиці села, на віддалі близько 3,5 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 1,8 км від залізничної колії, ліворуч від польової дороги, що веде від станції Хоросниця до хутора Гребля і далі на північ до с. Оселя. Займає лівий берег р. Хоросниця. На поверхні виявлено велику кількість уламків кружального посуду XI–XII ст. Серед них – фрагменти стінок, денця та вінець кружальних горщиків.

Хоросниця-23. Поселення доби середньої бронзи (тщинецька культура). Знаходиться на південно-східній околиці с. Хоросниця, на віддалі близько 2,2 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 600 м на північний схід від залізничної станції Хоросниця, за 100 м на північ від каплички на перехресті польових доріг та ліворуч від польової дороги, що веде від станції Хоросниця до хутора Новоселиця і далі на північ до с. Оселя. Займає лівий берег р. Хоросниця. На площі 100×170 м зібрано значну кількість уламків боковин ліпних посудин та фрагмент крем'яної мікропластини.

Хоросниця-24. Поселення доби середньої бронзи (тщинецька культура) та ранньозалізного часу. Розташоване на південно-східній околиці с. Хоросниця, на віддалі близько 1,8 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 100 м на північ від залізничної станції Хоросниця, за 50 м на північний захід від польової дороги, що веде від станції Хоросниця до хутора Новоселиця і далі на північ до с. Оселя. На невисокому підвищенні лівого берега р. Хоросниця зібрано уламки боковин ліпних горщиків.

Хоросниця-25. Поселення доби середньої бронзи (тщинецька культура) та ранньозалізного часу. Знаходиться на північно-східній околиці с. Хоросниця, в ур. Вуси, на віддалі близько 4,2 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 2,8 км на північ від залізничної колії, за 100 м на південний схід від польової дороги, що веде від с. Хоросниця до с. Оселя, на присадибних ділянках. Займає південно-західні схили піщаного витягнутого пагорба високого правого берега р. Хоросниця. На поверхні виявлено велику кількість уламків боковин горщиків та фрагменти вінець і стінок тонкостінних посудин.

Хоросниця-26. Знаходиться в центральній частині села, в ур. Барабахи, на відстані близько 3,7 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 1,8 км

на північ від залізничної колії, праворуч від дороги, що проходить через с. Хоросниця і веде до с. Оселя, на присадибних ділянках. На високому піщаному правому березі р. Хоросниця, при впадінні в неї безіменного потічка, зібрано уламки боковин посудин ранньозалізного часу.

Хоросниця-27. Знаходиться в центральній частині села та на північно-східній околиці Малої Хоросниці, на віддалі близько 3,1 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині і за 1,4 км від залізничної колії, за 400 м на північний захід від дороги, що веде від станції Хоросниця до хутора Новоселиця і далі до с. Оселя. Займає невисокий піщаний пагорб правого берега р. Хоросниця, з північного та східного боків оточена заплавою р. Хоросниця. На площі 170×100 м виявлено значну кількість уламків ліпного посуду різночасових культур. Серед них: уламки стінок горщиків середньобронзового часу (тщинецька культура); фрагменти боковин невеликих посудинок та фрагмент ручки циліндричної форми доби раннього заліза; уламки стінок і вінець горщиків та фрагмент вінця миски XIV–XVIII ст.

Хоросниця-28. Розташоване в центральній частині села, на північно-східній околиці Малої Хоросниці, на віддалі близько 2,7 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 1,0 км від залізничної колії, праворуч від дороги, що веде з Малої Хоросниці до с. Хоросниця. Займає невисокий піщаний пагорб у заплаві правого берега р. Хоросниця. На площі 120×100 м зібрано уламки стінок ліпних посудин доби середньої бронзи (тщинецька культура); один крем'яний відщеп; фрагменти кружальних горщиків XVII–XVIII ст. (рис. 3, 1).

Хоросниця-29. Знаходиться в центральній частині села, на північно-східній околиці Малої Хоросниці, на віддалі близько 2,5 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 0,8 км від залізничної колії, праворуч від дороги, що веде з Малої Хоросниці до с. Хоросниця. На невисокому піщаному пагорбі правого берега р. Хоросниця виявлено велику кількість уламків стінок ліпних посудин доби середньої бронзи (тщинецька культура); фрагменти боковин товстостінних горщиків і округлої форми глиняну намистину ранньозалізного часу; уламок крем'яного серпа; уламки стінок та денця другої половини XIII–XIV ст. та XVII–XVIII ст. (рис. 2, 13; 3, 4).

Хоросниця-30. Поселення ранньозалізного часу та княжої доби (XII–XIII ст.). Знаходиться на південній околиці с. Хоросниця, на південно-східній околиці Малої Хоросниці, на відстані близько 2,1 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 400 м від залізничної колії, за 250 м на південь від фігури Матері Божої (1929 р.), за 100 м на південний захід від житлової забудови. Займає невисоке підвищення правого берега р. Хоросниця. З південного заходу підвищення оточене руслом потічка. На площі 150×70 м виявлено незначну кількість уламків боковин, вінець ліпного і кружального посуду та один крем'яний відщеп (рис. 2, 12).

Хоросниця-31. Знаходиться на південній околиці села, на південній околиці Малої Хоросниці, на віддалі близько 2,0 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 300 м від залізничної колії, за 250 м на південь від житлової забудови. На невисокому підвищенні правого берега р. Хоросниця, при впадінні в неї безіменного потічка, зібрано фрагменти боковин ліпних горщиків ранньозалізного часу та один уламок посудини пізньоримського часу.

Хоросниця-32. Поселення доби середньої бронзи (тщинецька культура) та ранньозалізного часу. Розташоване на південній околиці с. Хоросниця, на південній околиці Малої Хоросниці, на відстані близько 1,8 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 50 м від залізничної колії, за 350 м на північний захід від станції Хоросниця. На невисокому підвищенні правого берега р. Хоросниця зібрано уламки ліпних товстостінних горщиків та посудин зі середньою товщиною стінок.

Хоросниця-33. Знаходиться на південній околиці села, на південній околиці Малої Хоросниці, на віддалі близько 2,0 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 300 м від залізничної колії, за 300 м на південь від житлової забудови. Займає невисоке підвищення правого берега безіменного потічка при впадінні його в інший. На поверхні виявлено уламки ліпних горщиків, з них – один уламок вінця горщика з отворами під ним, ранньозалізного часу та два фрагменти кружального сіроглиняного посуду пізньоримського часу.

Хоросниця-34. Знаходиться на південній околиці села, в ур. Загороди, на віддалі близько 2,2 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 600 м від залізничної колії та за 30 м на південь від дороги, що веде з Малої Хоросниці до с. Арламівська Воля, в межах присадибних ділянок. На невисокому підвищенні між двома пересихаючими безіменними потічками (праві притоки р. Хоросниці) зібрано уламки стінок, денця та вухо горщика періоду пізнього середньовіччя (XIV–XVI ст.) та нового часу (XVII–XVIII ст.).

Хоросниця-35. Поселення доби енеоліту та раннього заліза. Розташоване на південно-західній околиці с. Хоросниця, за 1,4 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 100 м на південь від залізничної колії, за 500 м на захід від польової дороги, що веде зі с. Твіржа до станції Хоросниця. Займає піщане підвищення, що тягнеться вздовж залізничної колії, правого берега р. Хоросниця. На площі 500×170 м зібрано уламки стінок та вінця ліпних горщиків.

Оселя-1. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на південно-східній околиці с. Оселя, в ур. Круглий Запуст, або Полігон, за 600 м на схід від польової дороги, що веде зі с. Хоросниця до с. Оселя, та на віддалі близько 4,0 км на північ від залізничної колії. На овальному підвищенні, витягнутому

вздовж лівого берега р. Хоросниця, при впадінні в неї з правої сторони безіменного потічка, зібрано уламки стінок ліпного посуду.

Новосільці-1. Знаходиться на північно-східній околиці с. Новосільці, в ур. На Луцях, на віддалі близько 350 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 70 м від залізничної колії, за 700 м на захід від дороги зі с. Княжий Міст до хутора Довге і далі до с. Бортятин. Займає ледь помітне підвищення, яке з південно-східної сторони оточене заплавою безіменного потічка, що є правою притокою р. Раків. На площі 250×100 м зібрано фрагменти стінок ліпних горщиків ранньозалізного часу та уламки боковин, вінець і денця XIV–XV ст. і XVI–XVII ст. (рис. 4, 8).

Новосільці-2. Розташоване на північно-східній околиці села, на віддалі близько 250 м на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 50 м від залізничної колії, за 300 м на південь від польової дороги з хутора Довгого до південної околиці с. Бортятин. Займає західні схили лівого берега р. Глинець. На поверхні виявлено уламки стінок ліпного посуду доби раннього заліза та фрагменти боковин і вінця другої половини XIII–XIV ст.

Новосільці-3. Знаходиться на східній околиці села, в ур. Другі Поляки, між шосе Львів–Мостиська–Шегині та залізничною колією, в межах присадибних ділянок. Займає правий берег р. Раків, над її заплавою. На поверхні зібрано уламки боковин товстостінного посуду ранньозалізного часу; фрагмент ліпної посудини періоду середньої бронзи (тщинецька культура); уламок стінки кружального горщика XIII ст.; фрагменти стінок, денець та вінця XIV–XV ст. і XVII ст.

Судова Вишня-5. Поселення ранньозалізного часу. Розташоване на північно-східній околиці м. Судова Вишня, в ур. На Міцьках, на відстані близько 0,4 км на північ від автомобільної дороги зі Львова до Судової Вишні та 150 м на північний захід від МТС, на городах, між житловою забудовою. На північно-західних схилах лівого берега р. Раків зібрано уламки боковин ліпного посуду.

Судова Вишня-6. Знаходиться на північно-західній околиці міста, на північній околиці хутора Загороди, за 50 м на південь від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 400 м на південь від залізничної колії, навпроти готельного комплексу “Міраж”, що з північного боку шосе, у межах присадибних ділянок. Займає незначне підвищення правого берега безіменного потічка, що тягнеться вздовж дороги зі сходу на захід. На площі 250×70 м зібрано уламки боковин товстостінного посуду періоду раннього заліза; фрагменти вуха, стінок та вінець XVII ст.; залізний ключ від скрині (рис. 4, 7).

Арламівська Воля-18. Знаходиться на південно-східній околиці села, за 1,8 км на північ від шосе Львів–Мостиська–Шегині, за 100 м на південь від залізничної колії, за 500 м на схід від автомобільної дороги, що веде від шосе

Львів–Мостиська–Шегині до с. Арламівська Воля. Займає піщану дюну, що оточена з півдня, заходу та сходу заплавою р. Вишня. На поверхні зібрано фрагменти стінок посудин доби раннього заліза; уламки боковин кружальних горщиків XII – першої половини XIII ст.; фрагменти стінок XVII ст.; крем'яний відщеп (рис. 2, 14).

Арламівська Воля-19. Розташоване на північній околиці села, в ур. Макарі, за 50 м на північний схід від крайньої садибної забудови, праворуч від польової дороги, що веде від с. Арламівська Воля до с. Корчунок, та за 250 м на північний захід від початку дороги, що веде зі с. Арламівська Воля до с. Іваники. На підвищенні правого берега р. Чорний Потік виявлено уламками боковин ліпних горщиків ранньозалізного часу; фрагмент посудини періоду середньої бронзи (тщинецька культура); уламки стінок горщиків і миски, донець XVII–XVIII ст. (рис. 4, 1).

Арламівська Воля-20. Знаходиться на північно-східній околиці села, на східній околиці хутора Висівки, в ур. Горб, за 100 м на північ від початку дороги, що веде зі с. Арламівська Воля до с. Іваники, та за 800 м на захід від дороги, що веде до с. Бунів від с. Арламівська Воля, на подвір'ї старої школи. Займає високий пагорб правого берега р. Чорний Потік, при впадінні в нього безіменного потічка. На поверхні зібрано уламки стінок ліпних горщиків доби середньої бронзи (тщинецька культура); фрагменти боковин тонкостінних горщиків ранньозалізного часу; уламок стінки невеликої посудинки енеолітичної доби; фрагмент боковини кружального горщика XII–XIII ст.; уламки стінок, вінець та донець XVII–XVIII ст. (рис. 4, 3).

Арламівська Воля-21. Знаходиться на північно-східній околиці села, на південній околиці хутора Висівки, за 80 м на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, за 200 м на південь від початку дороги, що веде зі с. Арламівська Воля до с. Іваники, та 200 м на південь від крайньої садибної забудови. На невисокому підвищенні правого берега р. Чорний Потік зібрано фрагменти боковин горщиків періоду середньої бронзи (тщинецька культура); уламки стінок і вінець ліпних горщиків ранньозалізного часу; фрагменти боковин і донець XVII–XVIII ст.; крем'яний відщеп.

Арламівська Воля-22. Розташоване на північно-східній околиці села, на південно-східній околиці хутора Висівки, за 250 м на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, та за 450 м на південь від дороги, що веде зі с. Арламівська Воля до с. Іваники. На поверхні виявлено два уламки ліпного посуду доби раннього заліза.

Арламівська Воля-23. Знаходиться на північно-східній околиці села, на південно-східній околиці хутора Висівки, за 300 м на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, та за 500 м на південь від дороги, що веде зі с. Арламівська Воля до с. Іваники. На пагорбі правого берега р. Чорний Потік

виявлено велику кількість уламків боковин ліпного посуду доби середньої бронзи (тщинецька культура), фрагмент товстостінного горщика ранньозалізного часу та крем'яний відщеп.

Арламівська Воля-24. Поселення ранньозалізного часу. Розташоване на північно-східній околиці с. Арламівська Воля, на північно-східній околиці хутора Березівка, за 600 м на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля та праворуч від польової дороги, що веде зі с. Арламівська Воля до хутора Мельники. Займає підвищення лівого берега р. Чорний Потік, між двома безіменними потічками. На площі 200×100 м зібрано фрагменти боковин товстостінних ліпних горщиків.

Арламівська Воля-25. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на східній околиці с. Арламівська Воля, на західній околиці хутора Ставок, за 1,0 км на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, за 250 м на північний захід від “фігури” (металевий хрест із розп’яттям), що стоїть при дорозі до хутора Ставок. На мисоподібному підвищенні, що здіймається над заплавами двох безіменних потічків при їх злитті, зібрано фрагменти боковин ліпних горщиків.

Арламівська Воля-26. Знаходиться на східній околиці села, на західній околиці хутора Ставок, в ур. Загороди, за 1,4 км на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, за 100 м на північ від “фігури” (металевий хрест із розп’яттям), що стоїть при дорозі на в’їзді до хутора Ставок. Займає невисоке підвищення лівого берега безіменного потічка. На площі 200×100 м виявлено уламки стінок ліпного посуду доби раннього заліза; фрагменти вінець, денець та боковин гончарних посудин XVII–XVIII ст. (рис. 4, 5).

Арламівська Воля-27. Поселення ранньозалізного часу. Розташоване на східній околиці с. Арламівська Воля, на східній околиці хутора Ставок, в ур. Круглий Горб, за 1,7 км на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, за 100 м на схід від дороги, що веде з хутора Ставок до с. Іваники, та за 150 м на південний захід від “фігури” (металевий хрест із розп’яттям), що стоїть при дорозі на північно-східній околиці хутора Ставок. На високому піщаному пагорбі лівого берега безіменного потічка (ліва притока р. Чорний Потік) зібрано уламки ліпних товстостінних горщиків.

Арламівська Воля-28. Знаходиться на східній околиці села, на північній околиці хутора Ставок, за 1,6 км на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, за 100 м на захід від дороги, що веде з хутора Ставок до с. Іваники, та за 200 м на північ від крайньої садибної забудови. На південному схилі піщаного пагорба, що здіймається над заплавою безіменного потічка виявлено фрагмент боковини ліпної посудини доби середньої бронзи (тщинецька культура).

Арламівська Воля-29. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на східній околиці с. Арламівська Воля, на північно-східній околиці хутора Ставок, за 2,0 км на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, за 250 м на схід від дороги, що веде з хутора Ставок до с. Іваники, за 100 м на північний схід від “фігури” (металевий хрест із розп’яттям), що стоїть при дорозі. Займає південні схили правого берега безіменного потічка. На площі 120×100 м зібрано уламки стінок та вінець ліпного посуду.

Арламівська Воля-30. Розташоване на східній околиці села, на південно-східній околиці хутора Ставок, за 0,8 км на схід від дороги, що веде зі с. Арламівська Воля до хутора Ставок, за 100 м на південь від польової дороги, що веде на схід із хутора Ставок через ліс до с. Хоросниця. Займає невисоке підвищення при впадінні одного безіменного потічка в інший. З півдня та сходу територія поселення оточена лісом. На площі 220×100 м виявлено велику кількість уламків стінок ліпних горщиків доби середньої бронзи (тщинецька культура); фрагментів боковин і вінець товстостінних посудин ранньозалізного часу; уламок денця кружального горщика XII–XIII ст.; фрагменти стінок, вінця і ручки кружального посуду XV ст. та XVII ст. (рис. 4, 2).

Арламівська Воля-31. Знаходиться на східній околиці села, на південній околиці хутора Ставок, за 0,5 км на схід від дороги, що веде зі с. Арламівська Воля до хутора Ставок, ліворуч від польової дороги, що веде з хутора Ставок на південь до присілку Ставок. На невисокому підвищенні правого берега безіменного потічка, що піднімається над його заплавою, зібрано уламок стінки невеликої ліпної посудини доба середньої бронзи (тщинецька культура); фрагменти стінок товстостінних ліпних горщиків ранньозалізного часу; уламки боковин, денця і вінця гончарного посуду XVII–XVIII ст.

Арламівська Воля-32. Знаходиться на східній околиці села, на південно-західній околиці хутора Ставок, за 1,4 км на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, за 100 м на південь від “фігури” (металевий хрест із розп’яттям), що стоїть при дорозі на в’їзді до хутора Ставок. Займає невисоке піщане підвищення правого берега безіменного потічка. З півдня підвищення обмежене багнистою низовиною. На площі 270×100 м виявлено два фрагменти боковин і денце ліпних посудин доби енеоліту; уламки стінок ліпних горщиків ранньозалізного часу.

Арламівська Воля-33. Поселення ранньозалізного часу. Розташоване на східній околиці с. Арламівська Воля, за 400 м на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, за 250 м на південний схід від колишнього колгоспного двору. На невисокому піщаному підвищенні правого берега безіменного потічка, що з півдня, сходу та півночі обмежене заплавою потічка, зібрано уламки боковин ліпного посуду доби раннього заліза.

Арламівська Воля-34. Знаходиться на східній околиці села, на північно-східній околиці хутора Березівка, за 600 м на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, за 350 м на північний захід від дороги, що веде зі с. Арламівська Воля до хутора Ставок. Займає мисоподібне підвищення (дюну) лівого берега р. Чорний Потік, при впадінні в неї безіменного потічка. З півдня, заходу та сходу підвищення обмежене багнистою заплавою річки та потічка. На площі 200×100 м зібрано уламки стінок ліпних горщиків доби середньої бронзи (тщинецька культура); фрагменти боковин товстостінних горщиків ранньозалізного часу; два уламки кружальних тонкостінних посудин XVII–XVIII ст.; крем'яний відщеп.

Арламівська Воля-35. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на східній околиці с. Арламівська Воля, на північно-східній околиці хутора Березівка, за 400 м на схід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, за 500 м на захід від дороги, що веде зі с. Арламівська Воля до хутора Ставок, за 50 м на схід від польової дороги, що веде зі с. Арламівська Воля на північний схід до хутора Мельники. Займає піщаний пагорб правого берега р. Чорний Потік. Із півдня та сходу пагорб оточений штучним ставом, утвореним на р. Чорний Потік, з півночі та північного заходу – її заплавою. На площі 400×100 м виявлено фрагменти стінок ліпного посуду доби раннього заліза; уламок вінця горщика XVII ст.

Арламівська Воля-36. Розташоване на південно-західній околиці села, в ур. Горбки, за 70 м на захід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля та за 2,0 км на північ від залізничної колії. Займає західні схили лівого берега р. Чорний Потік, при впадінні в неї безіменного потічка. На присадибних ділянках зібрано фрагменти стінок ліпних горщиків ранньозалізного часу та уламок денця миски XVII–XVIII ст.

Арламівська Воля-37. Знаходиться на південно-західній околиці села, за 50 м на захід від дороги, що пролягає через с. Арламівська Воля, за 1,6 км на північ від залізничної колії. Займає західні схили лівого берега р. Чорний Потік. На присадибних ділянках виявлено фрагмент стінки ліпного горщика доби середньої бронзи (тщинецька культура); уламок вінця невеликого ліпного горщика ранньозалізного часу; фрагменти боковин та вінця другої половини XIII–XIV ст. і XVII–XVIII ст.

Арламівська Воля-38. Поселення ранньозалізного часу. Знаходиться на південній околиці с. Арламівська Воля, за 200 м на схід від залізничного переїзду через дорогу до с. Арламівська Воля та за 10 м на північ від залізничної колії. На невисокому підвищенні, що оточене з півдня та сходу заплавою р. Вишня, виявлено фрагмент боковини ліпного горщика доби середньої бронзи (тщинецька культура) та уламки товстостінних посудин ранньозалізного часу.

Заріччя-1. Знаходиться на північно-східній околиці села, за 100 м на північ від дороги, що пролягає через с. Заріччя до с. Никловичі, за 150 м на північний схід від “фігури” (металевий хрест із розп’яттям), що стоїть при дорозі, та за 50 м на північний захід від польової дороги, що веде зі с. Заріччя на північ до лісу. На стрімких південно-східних схилах правого берега р. Вишня, на присадибній ділянці виявлено фрагмент денця товстостінного ліпного горщика ранньозалізного часу та уламок денця кружального горщика XVII–XVIII ст.

Никловичі-1. Розташоване на північно-західній околиці села, за 200 м від житлової забудови, за 50 м на південь від дороги, що веде зі с. Заріччя до с. Никловичі. На південно-західному схилі правого берега р. Вишня, над урвищем, де річка робить “коліно”, на присадибних городах зібрано фрагменти стінок товстостінних посудин, посудин зі середньою товщиною стінок та тонкостінних (4–5 мм) періоду раннього заліза; уламки стінок та накривки кружальних горщиків XII – першої половини XIII ст.

Никловичі-2. Знаходиться на північно-західній околиці села, в ур. Острів, по обидва боки дороги, що веде зі с. Заріччя до с. Никловичі, та за 100 м на захід від “фігури” (металевий хрест із розп’яттям), що стоїть при дорозі. Займає західний схил правого берега р. Вишня, над урвищем. На площі 200×70 м виявлено фрагменти боковин і вінце ліпних горщиків доби середньої бронзи (тцинецька культура); уламки товстостінних ліпних горщиків ранньозалізного часу; фрагменти боковин кружальних тонкостінних посудин XI – першої половини XIII ст. (рис. 2, 8).

Довгомостиська-6. Група курганів невизначеного часу. Розташована за 1,3 км на південний захід від с. Довгомостиська, за лісом, на відстані близько 800 м на схід від бурової станції та праворуч від польової дороги, що пролягає від бурової станції попід ліс на схід. На кульмінації пагорба зафіксовано два кургани.

Довгомостиська-7. Група курганів невизначеного часу. Знаходиться за 1,0 км на південь від с. Довгомостиська, на віддалі близько 1,5 км на південний схід від бурової станції та за 50–70 м на північ від польової дороги, що пролягає від бурової станції попід ліс на схід. На кульмінації пагорба, в хащах на узліссі, зафіксовано три кургани.

Загалом, результати археологічних розвідок 2011 р. суттєво доповнили дані до археологічної карти Мостиського та частково Яворівського і Самбірського районів Львівської області, а також дали змогу переглянути загальну картину заселеності регіону в різні епохи.

**Каталог нововиявлених пам'яток
на території Мостиського району Львівської області (2011 р.)**

Легенда таблиці 1:

* Назва пам'ятки відповідає адміністративній належності до однойменного населеного пункту Мостиського району Львівської області.

** Код типу пам'ятки: 1 – поселення; 2 – група курганів; 3 – курган; 4 – місцезнаходження археологічного матеріалу.

*** Повторно обстежена; у 2006 р. її відкрив О. Сілаєв, науковий співробітник НДЦ “Рятівна археологічна служба” ІА НАН України.

**** Самбірський район Львівської області.

<i>№ на карті</i>	<i>Назва пам'ятки*</i>	<i>Тип пам'ятки**</i>	<i>Хронологія</i>
1	Княжий Міст-1	4	-
2	Княжий Міст-2	4	доба раннього заліза
3	Княжий Міст-3	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеньцька культура), княжа доба (X–XIII ст.)
4	Княжий Міст-4	1	доба середньої бронзи (тщеньцька культура)
5	Княжий Міст-5	4	доба середньої бронзи (тщеньцька культура)
6	Княжий Міст-6	4	XV–XVI ст.
7	Княжий Міст-7	1	доба раннього заліза
8	Княжий Міст-8	4	XV ст.
9	Княжий Міст-9	2	-
10	Княжий Міст-10	2	-
11	Бортятин-1	1	доба раннього заліза
12	Бортятин-2	1	доба раннього заліза
13	Бортятин-3	1	доба раннього заліза, римська доба, XV–XVIII ст.
14	Бортятин-4	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеньцька культура), римська доба, XV–XVIII ст.
15	Бортятин-5	1	доба раннього заліза, княжа доба (X–XIII ст.)
16	Бортятин-6	4	доба раннього заліза
17	Бортятин-7	4	княжа доба (X–XIII ст.)
18	Бортятин-8	1	доба енеоліту, раннього заліза
19	Заріччя-1	4	доба раннього заліза
20	Заріччя-2	1	доба раннього заліза
21	Заріччя-3	1	доба раннього заліза
22	Заріччя-4	1	доба раннього заліза
23	Хоросниця-1	3	-
24	Хоросниця-2	3	-
25	Заріччя-5	1	доба раннього заліза
26	Заріччя-6	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеньцька культура), княжа доба (X–XIII ст.)

<i>№ на карті</i>	<i>Назва пам'ятки*</i>	<i>Тип пам'ятки**</i>	<i>Хронологія</i>
27	Заріччя-7	1	доба раннього заліза
28	Заріччя-8	1	доба раннього заліза
29	Заріччя-9	1	доба раннього заліза, XV–XVIII ст.
30	Заріччя-10	1	доба раннього заліза
31	Заріччя-11	4	доба раннього заліза
32	Заріччя-12	1	доба раннього заліза
33	Заріччя-13	1	доба раннього заліза
34	Пісок-1	1	княжа доба (X–XIII ст.)
35	Пісок-2	1	доба раннього заліза, княжа доба (X–XIII ст.)
36	Пісок-3	1	доба раннього заліза
37	Пісок-4	1	княжа доба (X–XIII ст.)
38	Пісок-5	1	друга половина XIII–XVII ст.
39	Пісок-6	1	доба раннього заліза
40	Хоросниця-3	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеницька культура)
41	Хоросниця-4	1	доба раннього заліза
42	Твіржа-5	1	доба раннього заліза
43	Твіржа-2	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеницька культура)
44	Бортятин-9	1	доба раннього заліза, княжа доба (X–XIII ст.), XV–XVIII ст.
45	Бортятин-10	1	доба раннього заліза, XV–XVIII ст.
46	Хоросниця-5	1	доба раннього заліза, римська доба
47	Хоросниця-6	1	доба раннього заліза
48	Оселя-1	1	доба раннього заліза
49	Хоросниця-7	1	доба енеоліту, середньої бронзи (тщеницька культура), раннього заліза
50	Хоросниця-8	1	доба раннього заліза, XV–XVIII ст.
51	Хоросниця-9	1	доба раннього заліза
52	Хоросниця-10	2	-
53	Хоросниця-11	4	доба раннього заліза
54	Хоросниця-12	1	доба раннього заліза
55	Хоросниця-13	1	доба середньої бронзи (тщеницька культура), княжа доба (X–XIII ст.)
56	Хоросниця-14	1	доба раннього заліза
57	Хоросниця-15	4	доба раннього заліза, XV–XVIII ст.
58	Хоросниця-16	1	доба раннього заліза
59	Хоросниця-17	1	доба раннього заліза, княжа доба (X–XIII ст.)
60	Хоросниця-18	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеницька культура), княжа доба (X–XIII ст.)
61	Хоросниця-19	1	доба раннього заліза
62	Хоросниця-20	1	доба раннього заліза
63	Хоросниця-21	4	XV–XVI ст.
64	Хоросниця-22	1	княжа доба (X–XIII ст.)

<i>№ на карті</i>	<i>Назва пам'ятки*</i>	<i>Тип пам'ятки**</i>	<i>Хронологія</i>
65	Хоросниця-23	1	доба середньої бронзи (тщенецька культура)
66	Хоросниця-24	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщенецька культура)
67	Хоросниця-25	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщенецька культура), XV–XVIII ст.
68	Хоросниця-26	1	доба раннього заліза
69	Хоросниця-27	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщенецька культура), XV–XVIII ст.
70	Хоросниця-28	1	доба середньої бронзи (тщенецька культура), XV–XVIII ст.
71	Хоросниця-29	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщенецька культура), XV–XVIII ст.
72	Хоросниця-30	1	доба раннього заліза, княжа доба (X–XIII ст.)
73	Хоросниця-31	1	доба раннього заліза, римська доба
74	Хоросниця-32	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщенецька культура)
75	Хоросниця-33	1	доба раннього заліза, римська доба
76	Хоросниця-34	1	XV–XVIII ст.
77	Бортятин-11	4	княжа доба (X–XIII ст.)
78	Бортятин-12	4	княжа доба (X–XIII ст.)
79	Бортятин-13	1	доба раннього заліза, княжа доба (X–XIII ст.)
80	Новосільці-1	1	доба раннього заліза, XV–XVIII ст.
81	Новосільці-2	1	доба раннього заліза, XV–XVIII ст.
82	Бортятин-14	1	доба раннього заліза, XV–XVIII ст.
83	Бортятин-15	1	княжа доба (X–XIII ст.)
84	Новосільці-3	1	доба раннього заліза, княжа доба (X–XIII ст.), XV–XVIII ст.
85	Княжий Міст-11	1	доба раннього заліза,
86	Судова Вишня-5	1	доба раннього заліза
87	Судова Вишня-6	1	доба раннього заліза, XV–XVIII ст.
88	Твіржа-3	1	доба раннього заліза, XV–XVIII ст.
89	Твіржа-4	1	доба раннього заліза
90	Арламівська Воля-1***	1	доба раннього заліза
91	Хоросниця-35	1	доба енеоліту, раннього заліза
92	Арламівська Воля-18	1	доба раннього заліза, княжа доба (X–XIII ст.), XV–XVIII ст.
93	Арламівська Воля-19	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщенецька культура), XV–XVIII ст.
94	Арламівська Воля-20	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщенецька культура), княжа доба (X–XIII ст.), XV–XVIII ст.
95	Арламівська Воля-21	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщенецька культура), XV–XVIII ст.
96	Арламівська Воля-22	4	доба раннього заліза

<i>№ на карті</i>	<i>Назва пам'ятки*</i>	<i>Тип пам'ятки**</i>	<i>Хронологія</i>
97	Арламівська Воля-23	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеницька культура)
98	Арламівська Воля-24	1	доба раннього заліза
99	Арламівська Воля-25	1	доба раннього заліза
100	Арламівська Воля-26	1	доба раннього заліза, XV–XVIII ст.
10	Арламівська Воля-27	1	доба раннього заліза
102	Арламівська Воля-28	4	доба середньої бронзи (тщеницька культура)
103	Арламівська Воля-29	1	доба раннього заліза
104	Арламівська Воля-30	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеницька культура), княжа доба (X–XIII ст.), XV–XVIII ст.
105	Арламівська Воля-31	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеницька культура), XV–XVIII ст.
106	Арламівська Воля-32	1	доба енеоліту, раннього заліза
107	Арламівська Воля-33	1	доба раннього заліза
108	Арламівська Воля-34	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеницька культура), XV–XVIII ст.
109	Арламівська Воля-35	1	доба раннього заліза
110	Арламівська Воля-36	1	доба раннього заліза
111	Арламівська Воля-37	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеницька культура), XV–XVIII ст.
112	Арламівська Воля-38	1	доба раннього заліза
113	Заріччя-1	4	доба раннього заліза, XV–XVIII ст.
114	Никловичі-1****	1	доба раннього заліза, княжа доба (X–XIII ст.)
115	Никловичі-2****	1	доба раннього заліза, середньої бронзи (тщеницька культура), княжа доба (X–XIII ст.)
116	Довгомостиська-6	2	-
117	Довгомостиська-7	2	-

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Гупало В.* Розвідкові роботи в межиріччі Вишні і Ракова / Віра Гупало // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – 2007. – Вип. 11. – С. 379–386.
2. *Гупало В.* Розвідкові роботи в басейні р. Вишні / Віра Гупало, Наталя Булик // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – 2006. – Вип. 10. – С. 247–251.
3. *Махнік Я.* Кургани центральної частини Сянсько-Дністрянської височини / Ян Махнік, Дмитро Павлів, Володимир Петегирич // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – 2009. – Вип. 13. – С. 198–214.
4. *Михальчишин І.* Список пам'яток стародавньої історії Львівської області / І. Михальчишин. – Львів, 1993. – 57 с.
5. *Осаульчук О.* Звіт про результати археологічних розвідок на території Мостиського та Яворівського районів Львівської області у 2012 році / Олег Осаульчук, Наталя

- 172 ISSN 2078–6093. Археологічні дослідження Львівського університету. 2015. Випуск 19
- Войцешук, Віра Гупало, Дмитро Павлів // Науковий архів НДЦ “Рятівна археологічна служба” ІА НАН України. – Львів, 2013. – 764 с.
6. Павлів Д. Каталог пам’яток археології у межиріччі Шкла та Стрв’яжу / Дмитро Павлів, Володимир Петегирич // Науковий архів Інституту українознавства імені І. Крип’якевича НАН України. – Львів, 2004. – 59 с.
  7. Павлів Д. Історія археологічних досліджень в басейнах річок Вишні та В’яру на Львівщині / Дмитро Павлів, Володимир Петегирич // Науковий архів Інституту українознавства імені І. Крип’якевича НАН України. – Львів, 2012. – 42 с.
  8. Пастернак Я. Нові археологічні набутки Музею Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові за час від 1933–1936 / Ярослав Пастернак // Записки НТШ. – Львів, 1937. – Т. CLIV. – С. 241–268.
  9. Пастернак Я. Археологія України / Ярослав Пастернак. – Торонто, 1961. – 789 с.
  10. Плеханов Ю. Звіт про результати розвідок на території Мостиського та Яворівського районів у 2009 році / Юрій Плеханов // Науковий архів НДЦ “Рятівна археологічна служба” ІА НАН України. – Львів, 2010. – 255 с.
  11. Плеханов Ю. Звіт про результати археологічних розвідок на території Мостиського та Яворівського районів у 2011 році / Юрій Плеханов, Олександр Сілаєв // Науковий архів НДЦ “Рятівна археологічна служба” ІА НАН України. – Львів, 2012. – 414 с.
  12. Погоральський Я. Археологічні розвідки на території Мостиського та Яворівського районів у 2003 р. / Ярослав Погоральський // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – 2006. – Вип. 10. – С. 267–271.
  13. Полянський Ю. Нові археологічні знахідки з Галичини / Юрій Полянський // Записки НТШ. – Львів, 1928. – Т. 149. – С. 9–30.
  14. Природа Львівської області / під ред. К. І. Геренчука. – Львів, 1972. – 151 с.
  15. Ратич О. О. Результати досліджень давньоруського городища Замчиська в м. Судова Вишня Львівської області в 1957–1959 рр. / О. О. Ратич // Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині. – 1962. – Вип. 4. – С. 106–119.
  16. Свешніков І. К. Довідник з археології України: Львівська область / І. К. Свешніков. – К., 1976. – 95 с.
  17. Ситник О. Звіт про роботу Львівської археологічної розвідкової експедиції Інституту українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України у 2011 р. / О. Ситник, В. Петегирич, Д. Павлів, А. Гавінський, Р. Коропецький, Ю. Лукомський // Науковий архів Інституту українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України та Інституту археології НАН України. – Львів, 2012. – 215 с.
  18. Сокольський І. Закономірності розвитку рельєфу України / І. Сокольський. – К., 1973. – 216 с.
  19. Фізична географія Української РСР / під ред. О. М. Маринича. – К., 1982. – 208 с.
  20. Demetrykiewicz W. Kurhany w Przemyskiem i Drohobyckiem / Włodzimierz Demetrykiewicz // Materiały antropologiczno-archeologiczne i etnograficzne. – Kraków, 1897. – Т. II. – S. 116–134.

Н. Войцєцук

ISSN 2078–6093. Археологічні дослідження Львівського університету. 2015. Випуск 19 173

21. *Janusz B. Zabytki przedhistoryczne Galicja Wschodniej / Bohdan Janusz. – Lwów, 1918. – 310 s.*

22. *Pauli Ž. Starożytności galicyjske / Žegota Pauli. – Lwów, 1840. – 49 s.*

Стаття: надійшла до редакції 22.09.2015

прийнята до друку 30.10.2015

**ARCHAEOLOGICAL STUDIES
IN THE BASIN OF VYSHNIA RIVER (MOSTYSKA DISTRICT) IN 2011**

Natalia VOITSESHCHUK

Institute of Archaeology of National Academy of Sciences of Ukraine,

Scientific Research Centre “Rescue Archaeological Service”,

24, Vynnychenko str., Lviv, Ukraine, 79008,

e-mail: natawi@ukr.net

In 2011 archaeological expedition of Scientific Research Centre “Rescue Archaeological Service” of the Institute of Archaeology of NASU conducted archaeological survey together with scientists of the Department of Archaeology of the Institute of Ukrainian Studies of NASU on the territory of Mostyska, Sambir and Yavoriv districts of Lviv region. Main searches were conducted along the right bank of Vyshnia river and on its tributaries. The aim of research was a full survey of the area. As a result, investigations identified and registered 117 new objects of archaeological heritage, settlements, burial grounds, barrows and random findings of archaeological materials.

Those were mostly small settlements or locations with archaeological items from the Early Iron Age. Some landmarks have two or more cultural and chronological layers represented by Eneolithic, Bronze Age, Late-Rome period, Early and Late Middle Ages and the New Era.

Overall, the results of archaeological investigations in 2011 significantly complement data on the archaeological map of Mostyska district and partly of Yavoriv and Sambir districts of Lviv region, as well as allowed to observe the total evolution of the local population at various times.

Key words: archaeological site, surveys, settlement, barrow.